

Voorstrijken en/of fixeren van muren en gevels

1333

Inleiding

In de bouw toegepaste bouwmaterialen voor muren en gevels zijn zeer divers. Iedere ondergrond heeft zijn eigen specifieke eigenschappen. Een eigenschap die belangrijk is voor de afwerking met verf is de mate van zuiging van de ondergrond. De mate van zuiging is afhankelijk van het type ondergrond. Een niet of nauwelijks zuigende ondergrond is bijvoorbeeld prefab beton. De zuiging van baksteen is afhankelijk van het type baksteen en varieert van niet, licht, matig tot sterk zuigend. Bij bakstenen gevels moet tevens rekening worden gehouden met de voegen. Het kan voorkomen dat de steen niet of nauwelijks zuigt en de voeg sterk zuigt of juist andersom. Ondergronden zoals cellenbeton en gipsgebonden stuclagen zijn altijd sterk zuigend. Ondergronden kunnen ook onregelmatig zuigen.

Dit komt bijvoorbeeld voor op ondergronden die zijn gerepareerd. Het reparatiemiddel kan een andere zuiging vertonen dan de ondergrond zelf.

Naast zuiging kunnen minerale ondergronden ook onsamenhangend zijn. Dit kan veroorzaakt worden door bijvoorbeeld verwerking van de ondergrond en/of een verkeerde samenstelling van bijvoorbeeld een cementgebonden stuclaag.

Onsamenhangendheid kan ook voorkomen bij reeds met muurverf geschilderde minerale ondergronden. De verflaag poedert aan het oppervlak of in zijn geheel. Het poederen van de verflaag kan veroorzaakt zijn door verwerking, onvoldoende afgebonden ondergronden, ouderdom en de kwaliteit van de verf.

Onregelmatig zuigende en/of onsamenhangende ondergronden kunnen leiden tot glansbontheid en onthechting van het muurverfsysteem. Het is dus van groot belang te onderzoeken of de ondergrond voldoende samenhang (draagkracht) heeft en wat de mate van zuiging is.

Bepalen mate van onsamenhangendheid

Wrijf met de hand over het oppervlak. Wanneer er materiaal van de ondergrond op de hand achterblijft, is vastgesteld dat de ondergrond onsamenhangend is. De mate van onsamenhangendheid van de ondergrond dient nu verder getest te worden door te schrapen met een mes in de ondergrond.

Is de ondergrond alleen aan het oppervlak onsamenhangend, dan is voorbehandeling met een geschikt fixeermiddel en daarna een muurverfsysteem mogelijk. Echter als de ondergrond tot ver onder het oppervlak poedert, zal deze verwijderd dienen te worden.

Deze test is toe te passen op ondergronden zoals cementgebonden stuclagen, voegwerk en baksteen.

Let wel dat de hardheidskenmerken van het bouw materiaal meegenomen moeten worden in de beoordeling. Bijvoorbeeld cellenbeton en mergel zijn relatief zachte ondergronden waarbij door schrapen met een mes eenvoudig materiaal kan worden weggeschraapt.

Bepalen mate van zuiging

De mate van zuiging kan bepaald worden door de ondergrond nat te maken met een plantenspuit en daarna visueel te beoordelen wat er gebeurd. Voorwaarde bij deze test is dat de ondergrond schoon is en niet blootgesteld is aan harde wind en volle zon.

In onderstaand schema is een relatie gelegd tussen de waarneming en de mate van zuiging.

waarneming	mate van zuiging
Het water trekt niet in de ondergrond en droogt langzaam op aan de omgeving	niet
Het water trekt langzaam in de ondergrond	licht tot matig
Het water trekt vrijwel onmiddellijk in de ondergrond	sterk

Voorstrijken en/of fixeren

Afhankelijk van de conditie van de minerale ondergrond kan voorgestreekt of gefixeerd worden.

In onderstaande tabellen is aangegeven welk Sigma voorstrijkmiddel of fixeermiddel geschikt is voor de betreffende ondergrond. Na het voorstrijken of fixeren kan geschilderd worden met het muurverfsysteem of gevelverfsysteem dat in de tabel is vermeld.

Voorstrijken en/of fixeren van muren en gevels

1333

Voorbehandeling onbehandelde minerale ondergronden

Muurverfsystemen binnen					
	draagkrachtig en niet zuigend	draagkrachtig en licht tot matig zuigend	draagkrachtig en sterk zuigend	draagkrachtig en onregelmatig zuigend	Licht onsamenhangend aan het oppervlak
Sigma WallPrim (watergedragen)	•	•	•	•	
Sigma WallPrimer Plus	•	•		•	
Sigmacryl Prim Opaque	•	•	•	•	
Sigmax Universal, 1:4 verdund (watergedragen)		•		•	
Sigmax Universal, onverdund (watergedragen)			•		•
niet voorstrijken	•				

Gevelverfsystemen met Sigma Façade					
	draagkrachtig en niet zuigend	draagkrachtig en licht tot matig zuigend	draagkrachtig en sterk zuigend	draagkrachtig en onregelmatig zuigend	Licht onsamenhangend aan het oppervlak
Sigma Façade Prim Aqua (watergedragen)	•	•		•	
Sigma Façade Prim Syn (oplosmiddelhoudend)		•	•		•
Sigmax Universal, 1:4 verdund (watergedragen)		•		•	
Sigmax Universal, onverdund (watergedragen)			•		•
Sigma Unigrund S (oplosmiddelhoudend)			• (1)		• (1)
niet voorstrijken	•				
(1) afhankelijk van de zuigkracht van de ondergrond 0 tot 100% verdunnen met Sigma verdunding 20-05. Sigma Unigrund S gebruiken wanneer er een diepe indringing in de ondergrond noodzakelijk is					

Voorstrijken en/of fixeren van muren en gevels

1333

Gevelverfsystemen met Sigma Siloxan					
	draagkrachtig en niet zuigend	draagkrachtig en licht tot matig zuigend	draagkrachtig en sterk zuigend	draagkrachtig en onregelmatig zuigend	Licht onsamenvangend aan het oppervlak
Sigma Siloxan Fix Aqua 1:1 verdund (watergedragen)		•		•	
Sigma Siloxan Fix Syn (oplosmiddelhoudend)			•		•
niet voorstrijken	•				

Gevelverfsystemen met Sigma Silicat					
	draagkrachtig en niet zuigend	draagkrachtig en licht tot matig zuigend	draagkrachtig en sterk zuigend	draagkrachtig en onregelmatig zuigend	Licht onsamenvangend aan het oppervlak
Sigma Silicat Fix onverdund (watergedragen)			•		•
Sigma Silicat Fix max. 1:1 verdund (watergedragen)		•		•	
niet voorstrijken	•				

Aandachtspunten:

- Omdat in de praktijk elke ondergrond anders is, kunnen niet alle situaties beschreven worden. Derhalve dient de informatie in dit blad als leidraad.
- Bij het aanbrengen van voorstrijk- en fixeermiddelen mag na droging geen glanzende film overblijven.
- Transparante voorstrijkmiddelen gelijkmatig en egaal aanbrengen. Om lekstrepen te voorkomen wordt geadviseerd het voorstrijkmiddel van beneden naar boven aan te brengen.
- Het resultaat van de voorbehandeling moet zijn een gezonde en draagkrachtige minerale ondergrond.
- Bij twijfel over de conditie van de minerale ondergrond, kan altijd contact opgenomen worden met het Technical Support van Sigma Coatings.

Vorstrijken en/of fixeren van muren en gevels

1333

Reeds geschilderde minerale ondergronden

Bepalen mate van onsamenvangendheid (poederen)

Maak de verflaag schoon en plak hier tape op. Trek vervolgens met een ruk de tape van de verflaag af en controleer of er poederende resten op de tape zijn vastgehecht. Doe deze test meerdere malen op dezelfde plek om vast te kunnen stellen of de verflaag alleen oppervlakkig poedert of blijft afgeven. Blijft de verflaag poederen, dan dient deze in zijn geheel verwijderd te worden.

Als de verflaag oppervlakkig poedert, dient van het bestaande verfsysteem de hechting gemeten te worden en de systeemopbouw te worden bepaald. Dit om vast te stellen of het bestaande verfsysteem geschikt is voor het vervolgsysteem

Hechting meten en systeemopbouw bepalen

Hechtingsmetingen kunnen worden uitgevoerd door middel van de dubbele kruissnede test.

Let op: hechting kan alleen goed gemeten worden als op de meetplaatsen eerst de poederende toplaag is verwijderd. Is de hechting onvoldoende, dan zullen alsnog de verflagen verwijderd moeten worden.

Is de hechting goed dan moet vastgesteld worden of de huidige systeemopbouw geschikt is voor het vervolgsysteem. Hiervoor wordt verwezen naar Sigma Informatieblad 1326 'Herkenning van verfsystemen'.

Voorbehandeling van verflagen die aan het oppervlak poederen

Poederende verf kan meestal door middel van hogedrukreiniging met een druk van circa 120 bar verwijderd worden. Nadat de ondergrond droog is, met tape (zie test hierboven) vaststellen of de poederende toplaag volledig verwijderd is.

Bij onvoldoende resultaat de behandeling uitvoeren met behulp van hogedruk reinigungsapparatuur met vuilfrees. Daarna opnieuw beoordelen of de poederende toplaag verwijderd is.

Als de poederende verf volledig verwijderd is, kan geschilderd worden.

Alternatieve voorbehandeling poederende verflaag

In geval de verflaag licht aan het oppervlak poedert, maar verder draagkrachtig genoeg is, kan fixeren ook een optie zijn. Het is dan wel noodzakelijk eerst een proefvlak aan te brengen met het fixeermiddel, inclusief het nieuwe verfsysteem om de hechting te beoordelen. De hechting van het totale verfsysteem dient na volledige droging bepaald te worden door middel van de dubbele kruissnede test.

Aandachtspunten:

- Omdat in de praktijk elke ondergrond anders is, kunnen niet alle situaties beschreven worden. Derhalvedient de informatie in dit blad als leidraad.
- Oplosmiddelhoudende voorstrijk- en fixeermiddelen bij voorkeur niet toepassen op
- gevelisolatiesystemen omdat niet elk type gevelisolatiebeplating bestand is tegen oplosmiddelen.
- Bij het aanbrengen van voorstrijk- en fixeermiddelen mag na droging geen glanzende film overblijven.
- Transparante voorstrijk- en fixeermiddelen gelijkmatig en egaal aanbrengen. Om lekstrepen te voorkomen wordt geadviseerd het voorstrijkmiddel van beneden naar boven aan te brengen.
- Het resultaat van de voorbehandeling moet zijn een gezonde en draagkrachtige verflaag.
- Bij twijfel over de conditie van de bestaande verflaag, kan altijd contact opgenomen worden met Technical Support van Sigma Coatings.

PPG Coatings bv/srl
Corda Campus
Kempische steenweg 297 bus 7, B-3500 Hasselt
Room: 5.0 B3
Tel: 011 27 87 32
e-mail: info@sigma.be,
website : www.sigma.be

De gegevens in dit blad zijn correct op de dag van uitgave. Wij behouden ons het recht voor zonder kennisgeving wijzigingen aan te brengen. Aansprakelijkheid op grond van gegevens uit dit blad wordt uitgesloten.